

АНІМАЦІЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ НА СУЧАСНОМУ УРОЦІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

*Жильніков О.В., здобувач ступеня вищої освіти «магістр»
Науковий керівник: Онофрійчук Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського*

Сучасна освіта спрямована на гуманістичні, особистісно-орієнтовані і розвиваючі освітні технології для творчої самореалізації особистості. І саме музичне мистецтво володіє величезним емоційним впливом, виховуючи у школярів естетичне ставлення до навколишнього світу.

Навчання музичному мистецтву вимагає постійних пошуків оригінальних сучасних підходів для залучення та зацікавлення учнів. Зокрема, однією з актуальних проблем є необхідність знаходження інноваційних методів та інструментів, які б підтримували навчання музики та зробили його більш ефективним та привабливим.

Проблема застосування інтерактивних методів у вітчизняній педагогіці досліджувалася у працях О. Пометун, Л. Пироженко, О. Пехоти, Г. Селевка.

Останні наукові публікації та дослідження (В. Гаркушевський, Д. Тихоненко, Т. Турчин), присвячені використанню інтерактивних методів, вказують на те, що анімація на уроках з різних навчальних предметів значно покращує якість навчання та розвиток учнів.

Метою статті є обґрунтування ефективності використання інтерактивного методу анімації на сучасному уроці музичного мистецтва. Поняття «інтерактивність», «інтерактив» запозичено з англійської мови: *inter* – поміж, серед, *act* – діяти, отже, *interact* – взаємодіяти. Інтерактивність у навчанні можна трактувати як взаємодію учнів, спілкування їх у режимі бесіди, діалогу, спільної дії, гри. Отже, інтерактивними методами можна назвати такі, застосування яких призводить до активної дії учасників навчального процесу. Вони постійно щось здійснюють – говорять,

моделюють, пишуть, малюють тощо, тобто виступають не тільки як слухачі, але й учасники. Під час інтерактивного навчання учень стає не об'єктом, а суб'єктом навчання, відчуває себе активним учасником подій і власного розвитку. Це формує внутрішню мотивацію до навчання та спонукає до саморозвитку.

Використовуючи інтерактивні методи роботи, вчитель має можливість стимулювати увагу, активізувати фантазію та ініціативу учнів щодо пошуку численних варіантів розв'язання конкретної проблеми [1].

Одним із ефективних інтерактивних методів на уроках музичного мистецтва є анімація. Ознайомлення з жанром кіномистецтва – анімацією (мультиплікацією); надання доступних відомостей про творчу діяльність людей, які створюють музику і мультфільми, допоможе школярам краще пізнати мистецтво музичних звуків.

Анімація (з лат. *anima* – душа і похідного фр. *animation* – оживлення), мультиплікація (з лат. *multiplicatio* – розмноження, збільшення, зростання) – вид кіномистецтва, твори якого створюються шляхом знімання послідовних фаз руху намальованих (графічна анімація) або об'ємних (об'ємна анімація) об'єктів. Ці твори називають анімаційними або мультиплікаційними фільмами [4].

Українська анімація відома далеко за межами нашої країни. Вітчизняні митці створили чимало мультфільмів як для дорослих, так і для юних глядачів. Поряд із режисерами й художниками-мультиплікаторами значна заслуга в успіхах української мультиплікації належить композиторам, які створюють цікаву музику до фільмів. Найвідомішими в українському кінематографі стали дев'ять короткометражних мультфільмів про пригоди козаків. Автор сценарію і режисер легендарного козацького серіалу — Володимир Дахно. Музику до мультфільмів створювали відомі українські композитори: Мирослав Скорик, Борис Буєвський, Володимир Губа, Ігор Поклад [4].

Герої цих мультфільмів – козаки Грай, Око і Тур. У фільмах вони завжди безіменні, адже відсутні діалоги і будь-який текст, за винятком вступного або заключного тексту «від автора». Проте і без слів усе стає зрозумілим, бо всі сцени й дії легко прочитуються. Козаки різні і за зовнішністю, і за характерами. Грай – хитрий і розважливий, Око – бадьорий і войовничий, Тур – сором'язливий і сентиментальний. Згідно із сюжетами герої потрапляють в неймовірні ситуації, пригоди, вони зустрічаються з людьми з різних країн і епох – мушкетерами, античними богами й олімпійцями, навіть з інопланетянами. За відсутності тексту в мультфільмі значно зростає виразна роль музичного супроводу. При створенні музики композитори намагаються кожен характерний рух персонажів підкреслити ритмічно або зміною темпу, гучності. Стрибок, падіння, удар, наскок тощо припадає на сильну долю, і ці дії ще й підкреслюються, наприклад, ударом барабана чи литавр. У всіх серіях можна почути інтонації українських народних пісень, танців, маршів. Величезна роль оркестру, який завжди виразно реагує на події [5].

Отже, використання анімації на уроках музичного мистецтва є важливим та корисним інструментом для залучення учнів до навчання та покращення їхнього розуміння музики. Особлива роль належить в цьому процесі вчителю, який виступає не тільки в ролі вихователя, але й партнера по спілкуванню, психотерапевта, тобто людини, яка допомагає школярам жити в гармонії з навколишнім світом та з самими собою [2]. З цього погляду, найбільш ефективний шлях виховання майбутнього фахівця – це поєднання його музично-педагогічного виховання з іншими галузями мистецтва. Лише за таких умов буде забезпечена єдність загально-інтелектуального, художньо-естетичного і музичного розвитку особистості, відбудеться збагачення духовного світу майбутнього вчителя [3].

Візуалізація музичних понять, стимулювання творчого мислення, вивчення історії музики та залучення до навчання – це лише кілька переваг,

які анімація може надати учням на уроках музичного мистецтва. Анімація дозволяє бачити та чути музику в новому світлі, розкриваючи перед школярами аспекти, які можуть бути складні для розуміння за допомогою лише слуху. Але вона відкриває можливості для стимулювання творчого мислення, вивчення історії музики та залучення до навчання.

Список використаних джерел:

1. Масол Л. М., Просіна О. В. Мистецтво: підручник інтегрованого курсу для 5-го класу. Видавничий дім «Освіта», 2022.
2. Онофрійчук Л.М. Формування естетико-комунікативної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. Вип. 42 / Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. Вінниця: ТОВ Нілан ЛТД, 2014. С. 236-240.
3. Швець І.Б. [Удосконалення процесу фахової підготовки вчителів музичного мистецтва](#). Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. Київ-Вінниця: Планер. 2015.
4. Анімація. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Анімація>
5. Всеосвіта. Використання інтерактивних методів навчання на уроках музичного мистецтва. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-interaktivnih-metodiv-navcanna-na-urokah-muzicnogo-mistectva-83071.html>

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

*Василевська-Скупа Л.П., кандидат педагогічних наук, доцент
Ковальова А.О., здобувач ступеня вищої освіти «магістр»*

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

В умовах сьогодення перед мистецькою освітою постає важливе завдання виховання творчої особистості, здатної до пошуку нових прогресивних ідей, які забезпечують відбудову нашої держави, її культурний, економічний й технологічний розвиток. Адже появи на світ вічних культурних цінностей, здійсненню унікальних наукових відкриттів, які сприяють розвитку країни, людство завдячує лише яскравим творчим особистостям. Відомо, що мистецтво має надзвичайно великий потенціал для розвитку творчої індивідуальності. Саме на уроці музичного мистецтва засобами